

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI Rodzin Zastępczych i Prowadzących Rodzinne Domy Dziecka

przeprowadzonej w dniach 16 listopada –30 listopada 2021 r.

I. PODSTAWA KONTROLI:

- 1) art. 38b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 447 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą;
- 2) Uchwała Nr 670/2017 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 21 lipca 2017 r. w sprawie upoważnienia do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka
- 3) Uchwała Nr 509/2021 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie planu kontroli w 2021 r. rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka

4) NAZWA PODMIOTU KONTROLOWANEGO

Rodziny Zastępcze i prowadzący Rodzinny Dom Dziecka, dalej zwane RZ i RDDz.

5) NAZWA PODMIOTU SPRAWUJĄCEGO KONTROLĘ

Zarząd Powiatu w Policach, zwany dalej „podmiotem sprawującym kontrolę”, z upoważnienia którego czynności kontrolne wykonywała pani Beata Karlińska Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, dalej zwana Kontrolującym.

6) ZAKRES KONTROLI

Ocena zaspokojenia potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

7) FORMALNO PRAWNE ASPEKTY KONTROLI:

Ustalenia kontroli przeprowadzono na podstawie indywidualnych wywiadów przeprowadzonych z osobami tworzącymi RZ oraz prowadzącymi RDDz w miejscu ich zamieszkania. W przypadku 2 RZ wywiady zostały przeprowadzone telefonicznie w związku z ich aktualną sytuacją epidemiologiczną. Informacje zebrane w czasie wywiadu zostały zapisane w „Karcie Kontroli” (wzór stanowi załącznik nr 1 i załącznik nr 2), która została podpisana przez Kontrolującego i Kontrolowanego.

8) USTALENIA KONTROLI

9) Charakterystyka RZ objętych kontrolą

Kontrolą objęto 1RDDz i 19 RZ zamieszkałych na terenie powiatu polickiego. Indywidualne wywiady w miejscu zamieszkania przeprowadzono z osobami tworzącymi 8 Rodzin Zastępczych Spokrewnionych (dalej zwanych RZS) dla 13 dzieci, 7 Rodzin Zastępczych Niezawodowych (dalej zwanych RZNZ) dla 7 dzieci, 2 Rodzin Zastępcze Zawodowe (dalej zwane RZZ) dla 3 dzieci oraz 1 RDDz dla 6 dzieci. Natomiast indywidualne wywiady telefoniczne przeprowadzono z osobami tworzącymi 1 RZNZ dla 1 dziecka i 1 RZZ dla 4 dzieci.

10) Zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustalono, że 19 kontrolowanych RZ zaspokaja potrzeby emocjonalne umieszczonych tam dzieci w stopniu dostatecznym, a 1 RZNZ nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych umieszczonego tam dziecka.

W przypadku ww. RZNZ umieszczone tam dziecko jest sierotą. Z pozostałej rodziny biologicznej utrzymuje częsty kontakt telefoniczny i internetowy ze starszą siostrą i rzadki telefoniczny z babcią. Zarówno babcia jak i siostra zamieszkują w województwie dolnośląskim. Osoby tworzące RZNZ nie przytulają dziecka, a pomimo jej nastoletniego wieku, nie pozwalają na samodzielny wybór ubrań i sposobu spędzania czasu wolnego. Rodzice zastępczy wskazują na problemy wychowawcze, które ich zdaniem wynikają z uporu nastolatki. Problemy te próbują rozwiązać poprzez zmuszenie nastolatki do zmiany swych postaw i stylu życia, na postawy i styl życia, które sami wyznają.

W pozostałych kontrolowanych RZ na 34 dzieci 21 utrzymuje kontakt osobisty lub telefoniczny/internetowy, z co najmniej jednym z rodziców i/lub rodzeństwem i/lub z ciocią i wujkiem, jeśli jest to tylko możliwe. W przypadku 11 dzieci, w tym 2 wychowujących się w RZNZ, 7 w RZZ i 4 w RDDz rodzina biologiczna nie chce kontaktować się z dziećmi. Osoby tworzące kontrolowane RZS przytulają dzieci. Najczęstszymi wymienionymi powodami przytulania dzieci są: , płacz dziecka, zrobienie sobie krzywdy, gdy dziecko wyraża chęć lub bez powodu. Dzieci samodzielnie, stosownie do wieku oraz sprawności psychol-decydują o wyborze ubrań oraz sposobie spędzania czasu wolnego. Na problemy wychowawcze wskazało 9 RZ, w tym 4 RZS, 4 RZNZ i RDDZ. W ośmiu przypadkach RZ same rozwiązywały te problemy w sposób prawidłowy i adekwatny do zaistniałej sytuacji, w tym w 3 RZ skorzystały ze specjalistycznej pomocy psychologicznej. Natomiast w jednym przypadku RZ nie potrafi rozwiązać problemów i przerodziły się one w konflikt z jedną z osób tworzących RZS. W tej RZS wychowuje się 2 dzieci, ustalono, że tylko potrzeby emocjonalne jednego dziecka są zaspokajane.

11) Zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustalono, że wszystkie kontrolowane RZ zaspokaja potrzeby bytowe umieszczonych tam dzieci w stopniu co najmniej dostatecznym. Najlepiej potrzeby bytowe miały zabezpieczone dzieci umieszczone w RZNZ.

W kontrolowanych RZ wszystkie dzieci powyżej 10 roku życia otrzymywały kieszonkowe. Jedynie w RDDz dzieci niezależnie od wieku nie otrzymywały kieszonkowego. Tylko w przypadku 2 RZ (1RZS, 1RZNZ) odkładały pieniądze dla dziecka na lokatę oszczędnościową. Pozostałe RZ wszystkie pieniądze wydatkowały na potrzeby bieżące. Wszystkie dzieci stosownie do wieku przesypiały 8-10 godzin na dobę. Osoby tworzące kontrolowane RZ znały upodobania żywieniowe umieszczonych tam dzieci. Wszystkie dzieci samodzielnie lub przy pomocy RZ myły zęby co najmniej 1 raz dziennie. Tylko w przypadku 2 RZS dzieci kąpały się 2 razy w tygodniu. W pozostałych RZ dzieci kąpały się codziennie. Własnym pokojem nie dysponowało tylko 4 dzieci wychowujących się w RZS oraz dzieci do 3 roku życia. Wszystkie dzieci miały swoje miejsca do spania, do nauki, przechowywania swoich rzeczy i zabawy.

12) Zaspokajanie potrzeb zdrowotnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustalono, że wszystkie kontrolowane RZ zaspokajają potrzeby zdrowotne umieszczonych tam dzieci w stopniu bardzo dobrym. Wszystkie dzieci miały zapewnioną podstawową opiekę medyczną. 22 dzieci wymagało leczenia specjalistycznego. Jeśli nie było możliwości objęcia dziecka opieką specjalisty w ramach NFZ, RZ korzystały z prywatnej opieki medycznej. Większość dzieci, która już mogła skorzystać ze szczepień przeciw COVID-19.

13) Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustalono, że wszystkie kontrolowane RZ zaspokajają potrzeby edukacyjne umieszczonych tam dzieci w stopniu dobrym. Wszystkie dzieci uczęszczały do szkoły odpowiedniej do ich wieku oraz możliwości szkoły. Żadne dziecko nie uczęszczało do żłobka, a do przedszkola na 5 dzieci (2 RZNN, 2RZS, 1 RDDz) uczęszczało 3 dzieci (2 RZNN, 1RZS).

Na zajęcia dodatkowe uczęszczało 8 dzieci (6 na sportowe, 2 artystyczne), najwięcej z RZS – 6 dzieci. Na zajęcia wyrównawcze i korepetycje uczęszczało 6 dzieci. Wszystkie kontrolowane RZ wspierały rozwój dzieci w wieku do lat 6 najczęściej poprzez czytanie książeczek, śpiewanie i wspólne zabawy. Przy odrabianiu lekcji pomagało 5 RZ i 1 RDDz. Wszystkie kontrolowane RZ zadeklarowały posiadanie odpowiedniego sprzętu i łączności internetowych do udziału dzieci w nauce zdalnej.

14) Zaspokajanie potrzeb kulturalno-rekreacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustalono, że wszystkie kontrolowane RZ zaspokajają potrzeby kulturalno-rekreacyjne umieszczonych tam dzieci w stopniu co najmniej dostatecznym. W przypadku zaspokajania tych potrzeb różnice wynikają bardziej z wieku dziecka, niż z typu RZ.

Kontrolowane RZ w większości przypadków ograniczały możliwość korzystania przez dzieci z urządzeń typu tablet, telefon, komputer. Młodsze dzieci z tych urządzeń nie korzystały. Z pozostałych 11 korzystało z ww. urządzeń do 2 godzin dziennie, a 8 powyżej.

5 RZ (2RZS, 2RZNN, 1RZZ) sama nie organizuje i nie korzysta ze zorganizowanych przez PCPR kolonii, obozów, wczasów oraz innych wyjazdów rekreacyjnych. Pozostałe RZ wyjeżdżają na dłuższy pobyt co najmniej 1 raz w roku, dodatkowo korzystają z wyjazdów w weekendy.

Osoby tworzące kontrolowane RZ wskazały, że z dziećmi spędzają w większości powyżej 2 godzin dziennie. W przypadku dzieci w tygodniu przebywających w internacie ten czas dotyczył weekendów i innych dni poza nauką szkolną. W przypadku 1 RZNN i 1 RZS Rodzice zastępczy stwierdzili, że z dzieckiem nie spędzają czasu wcale. Należy podkreślić, że są to te same rodziny, które nie zaspokajały potrzeb emocjonalnych umieszczonych tam dzieci.

Jeśli natomiast chodzi o sposób wspólnego spędzania czasu, to był on warunkowany przede wszystkim wiekiem dzieci umieszczonych w kontrolowanych RZ. W przypadku dzieci młodszych były to wspólne zabawy, czytanie książek, spacer i wycieczki. W przypadku nastolatków były to rozmowy, wspólne oglądanie TV, wspólne porządkowanie i gotowanie oraz wykonywanie innych prac domowych.

Wszystkie kontrolowane RZ umożliwiały umieszczonym tam dzieciom kontakty z rówieśnikami głównie w szkole i miejscu zamieszkania.

15) Dodatkowe ustalenia

Na pytanie o hierarchię potrzeb dziecka 11RZ (7 RZS, 3 RZNZ, RDDz) wymieniło wszystkie potrzeby. Za najważniejsze potrzeby emocjonalne i bytowe uznało 3 RZ (1 RZS, 2 RZNZ). Potrzeby emocjonalne, bytowe i zdrowotne wskazała 1.RZZ, potrzeby emocjonalna 1RZNZ, potrzeby emocjonalna, bytowe i edukacyjne 2 RZ (1RZNZ, 1RZZ), potrzeby bytowe i edukacyjne 1RZZ, a potrzeby bytowe i zdrowotne 1 RZNZ.

16) WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

W trakcie przeprowadzonej kontroli ustalono, że wszystkie kontrolowane RZ zaspokajają potrzeby bytowe, zdrowotne, edukacyjne i kulturalno-rekreacyjne dzieci tam umieszczonych. Ponad to stwierdzono, że potrzeb emocjonalnych dzieci umieszczonych w kontrolowanych RZ nie zaspokajały 2 RZ.

Kontrolowane RZ najlepiej zaspokajały potrzeby zdrowotne i edukacyjne, a najgorzej potrzeby emocjonalne.

Biorąc pod uwagę powyższe:

- 1) Omówiono w obecności Kierownikiem Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej szczegółowe wyniki kontroli indywidualnie z Koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej wspierającymi kontrolowane RZ w pełnieniu przez nich funkcji.
- 2) Zaplanowano działania w celu zmiany poziomu zaspokajania potrzeb emocjonalnych w RZ, gdzie został stwierdzony deficyt w tym zakresie.
- 3) Wskazano na potrzebę kontroli zaspokajania potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej przy ocenie sytuacji dziecka oraz przy ocenie RZ.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie i Młodzieży
.....
mgr Beata Kamińska

(podpis upoważnionego do kontroli)